

9. januar 2026

Selveje Danmarks høringssvar til Faglige anbefalinger og beskrivelse af god praksis på §110 boformer

Selveje Danmark har den 20. november 2025 modtaget *Faglige anbefalinger og beskrivelse af god praksis på §110 boformer* i høring. Selveje Danmark takker for muligheden for at afgive høringssvar.

Selveje Danmark repræsenterer en lang række af de selvejende non-profit aktører på hele velfærdsområdet, herunder en lang række af de selvejende non-profit tilbud på §110.

Generelle bemærkninger

Selveje Danmark finder det positivt med en vejledning, der kan samle anbefalinger og god praksis for arbejdet på §110 boformer.

Høringssvaret vil nedenfor benytte formuleringen 'Publikationen' frem for titel 'Faglige anbefalinger og beskrivelse af god praksis på §110 boformer'.

Specifikke bemærkninger

Målgruppen for publikationen

Publikationen erstatter tre publikationer fra 2020, hvoraf den ene specifikt omhandlede samarbejdet med kommunale myndighedsområder. Publikationen fra 2020 lagde derfor, i højere grad op til, at kommunale sagsbehandlere orienterede sig i publikationen.

Selveje Danmark mener, at de *Faglige anbefalinger og beskrivelser af god praksis på §110 boformer*, ikke kun bør adresseres til medarbejdere på §110 tilbud, som det står i læsevejledningen og som det indikeres i overskriften.

Anbefalingerne er ligeså relevante for kommunale sagsbehandlere at orientere sig i, da der opnås størst succes med menneskerne på §110 boformerne, når tilbud og kommuner samarbejder.

Selveje Danmark anbefaler derfor,

- At publikationen får en ny titel. Det kunne for eksempel være: Sammenhængende indsatser på § 110-boformer – faglige anbefalinger og god praksis for boformer og kommuner
- At man i læsevejledningen tilføjer, at publikationen også er relevant for kommunale medarbejdere, der beskæftiger sig med §110 området.

Visitationsretten ligger hos forstanderen

Publikationen beskriver, at kommunen ikke har muligheden for at nægte en borger ophold på en §110 boform. Hvis kommunen og boformens leder ikke kan blive enige om, hvorvidt en borger er i målgruppen, skal kommunen tage fat i socialtilsynet.

Selveje Danmark er bekendt med at flere §110 boformer oplever, at kommuner tilbageholder betalingen for ophold, mens der pågår tvivl om målgruppetilhørsforholdet. Det resulterer ofte i lange, tidskrævende korrespondencer imellem kommune og tilbud, hvor tilbuddene i praksis kan risikere at have mange midler ude 'at svømme' hos forskellige kommuner. Det presser tilbuddenes økonomi og derved også eksistens.

Det bør således fremstå meget klart, at ovenstående er praksis, ligesom det er vigtigt at tydeliggøre, at målgruppen for publikationen også er kommunale medarbejdere.

Selveje Danmark anbefaler derfor,

- At det tydeliggøres i publikationen, at visitationsretten ligger hos forstanderen og kommunen ikke må tilbageholde betaling, såfremt de er i tvivl om, hvorvidt borgeren er i målgruppen for tilbuddet. I sådanne tilfælde skal det være op til socialtilsynet at vurdere.

Orienteringsskrivelsens indhold

Selveje Danmark er bekendt med, at orienteringsskrivelsen ofte giver anledning til frustrationer og lange dialoger mellem kommuner og boformer. Det skyldes primært, at der er meget forskellige opfattelser af, hvad en orienteringsskrivelse skal indeholde.

Der er ofte, fra kommunens side af, en forventning til, at §110 boformen sender mange informationer i orienteringsskrivelsen. Det kan være svært at efterleve for boformen fordi orienteringsskrivelsen skal sendes inden for tre dage og informationerne om borgeren på det tidspunkt kan være mangelfulde.

Publikationen foreslår på side 32, at *tilbuddet* udarbejder en standard for, hvad orienteringsskrivelsen skal indeholde. Det kan være meget vanskeligt i praksis, eftersom §110 boformerne samarbejder med

mange forskellige kommuner, der kan have mange forskellige ønsker til, hvad orienteringsskrivelsen som minimum skal indeholde.

Selveje Danmark anbefaler derfor,

- At det fjernes på side 32, at man anbefaler at tilbuddene udarbejder en standard for, hvad orienteringsskrivelsen skal indeholde, da der i praksis bør være et fælles nationalt minimumskrav.
- At man tydeliggør i publikationen, at minimummet til orienteringsskrivelse er borgerens navn og cpr nummer

Borgerens handlekommune

De mennesker der har ophold på §110 boformer kan have lyst til – og behov for, at flytte til en ny kommune, eksempelvis den kommune, hvor de har ophold eksempelvis fordi de ikke ønsker at vende tilbage til og besætte sig i deres handlekommune.

Publikationen beskriver på side 27, at handlekommunen har mulighed for helt eller delvist at bemyndige den kommune, hvor borgere har ophold på §110 boformern (beliggenhedskommunen), til at varetage udøvelsen af opgaver i henhold til serviceloven.

I praksis viser erfaringerne, at denne mulighed anvendes i praksis.

Selveje Danmark anbefaler derfor,

- At man overfor kommuner tydeliggør vigtigheden af borgerens ønske om at skifte handlekommune

Forsørgelsesgrundlag - §103 er ikke relevant på §110 tilbud

Selveje Danmark mener, at det er meget vigtigt og værdigt for mennesker, der opholder sig på en §110 boform at kunne optjene til personlige fornødenheder. Men muligheden for tilrettelagte beskæftigelsesforløb (§103 i serviceloven) eller det sociale frikort på §110 boformer er vanskeligt i praksis.

Tilrettelagte beskæftigelsesforløb skal visiteres af kommune, hvilket både kan være svært – men også meget tidskrævende. Desuden er der en del krav, som man skal leve op til for at være i målgruppen for §103, hvilket betyder at mange mennesker på §110 boformer ikke er i målgruppen for at få visiteret denne indsats.

Selveje Danmark har længe politisk arbejdet for muligheden for at kunne udbetale arbejdsudsør på §110 boformerne, som et led i den pædagogiske indsats, der finder sted.

Det sociale frikort kan også være vanskeligt at benytte på §110 boformer, som det er i dag. Man skal også visiteres til det sociale frikort. Mange af kriterierne for visitationen vil begrænse flere af dem, der

opholder sig på en §110 boform. Der er for eksempel et opholdskrav om, at man skal have opholdt sig samlet i 9 år i Danmark indenfor de sidste 10 år. Ligesom man ikke må have været uner ordinær eller haft en arbejdsindkomst på over 10.320 kroner. Desuden bruges det sociale frikort til mere ordinære jobs (udenfor §110) end dem, som man får udbetalt dusør for.

Selveje Danmark anbefaler derfor¹,

- At arbejdsdusør hjemles, så det kan gives uden visitation fra kommunen til en §103 plads og indregnes i taksten for boformen
eller
- At man udvider målgruppen og rammerne for det sociale frikort

Dobbeltdiagnosetilbud kan løftes på (nogle) §110 tilbud

Selveje Danmark anerkender intentionen om at styrke indsatsen for mennesker med dobbeltdiagnoser gennem etableringen af samlede regionale tilbud. Samtidig er Selveje Danmark bekymret for, om løsningen i tilstrækkelig grad tager højde for målgruppens behov for kontinuitet, relationel stabilitet og sammenhæng i indsatsen.

Mange borgere på § 110-boformer med dobbeltdiagnoser har komplekse og langvarige problemstillinger og har ofte haft gentagne, afbrudte behandlingsforløb. Erfaringerne viser, at tillidsfulde relationer til kendte fagpersoner er en afgørende forudsætning for, at borgerne kan modtage og fastholde behandling og støtte. For denne målgruppe kan adskillelsen mellem boform, social indsats og behandling udgøre en væsentlig barriere for progression.

Selveje Danmark vurderer derfor, at der er et betydeligt potentiale i at tænke dobbeltdiagnoseindsatsen mere integreret med eksisterende § 110-boformer, særligt hvor boformerne råder over relevante socialfaglige og sundhedsfaglige kompetencer samt erfaring med målgruppen.

Selveje Danmark anbefaler derfor,

- At publikationen tydeligere anerkender § 110-boformernes rolle og potentiale i arbejdet med borgere med dobbeltdiagnoser, herunder som en del af en sammenhængende og relationelt forankret indsats
- At der åbnes mulighed for, at § 110-boformer med de rette kompetencer kan indgå som aktive samarbejdspartnere eller leverandører i dobbeltdiagnoseindsatsen, frem for at indsatsen alene forankres i eksterne regionale tilbud

¹ Selveje Danmark vil gerne referer til sit notat fra september 2025, der skitserer forskellene på aflønning på §110 boformer samt politiske anbefalinger til, hvordan det kan forbedre. Notatet er vedlagt som **bilag**.

- At der i tilrettelæggelsen af dobbeltdiagnosetilbud lægges vægt på kontinuitet, relationel stabilitet og fleksible forløb, der tager udgangspunkt i borgerens opholdssituation og eksisterende relationer.

Med venlig hilsen

Jon Thorlacius Krog
Branchedirektør, Selveje Danmark